

Račun mladinskega lista „Zvonček“ za leto 1925.

(Blagajniško poročilo.)

Predno preidem k računu samem za l. 1925., moram poseči v računih za Zvonček nekoliko nazaj in to zlasti v leto 1924., ko je prešel Zvonček v skupno upravo listov našega poverjenstva.

Trdilo se je že ponovno, da je koncem upravnega leta 1923 Učiteljska tiskarna odpisala Zvončku ves dolg in da smo prevzeli list v našo upravo čist, brez vsakega dolga.

Tiskarna nam je res odpisala koncem upravnega leta 1923 na Zvončkovem računu znesek 60.349,42 Din, res pa je tudi, da nam je obremenila račun za leto 1924 z zneskom 16.594 Din za 11. in 12. številke iz leta 1923., ki ga je pozabila vknjižiti na račun leta 1923.

Znano vam je tudi, da smo z letom 1924. uvedli naročnike mesečnike, vsled česar je število naročnikov prvih številke nepričakovano naraslo, toda samo trenutno, ne pa trajno. Tekom počitnic je število naročnikov tako padlo, da smo kar strmeli. Pa že pri prvih šestih številkah je živahnost pri naročevanju pojemale od številke do številke. Tako smo razposlali prve številke 7524 izv., 6. številke pa samo 6720, še občutnejše pa je padalo število naročnikov med počitnicami in ob začetku novega šolskega leta. Posledica tega je bila, da nam je ostalo okrog 5000 posameznih številke, ki jih nismo mogli kompletirati v letnike, ker bi morali v ta namen investirati prevelik kapital v zalogo. Naklado pa smo morali vsaj delno vzdržati tudi po počitnicah, da smo na ta način mogli rešiti in izpolniti vsaj 260 letnikov Zvončka. Ostalih 5000 številke nam je povzročilo škode minimalno računano 11.000 Din, ker nam te ne morejo služiti za prav nič česar drugega kot za makulturni papir.

Zvončkov račun iz leta 1924. nam kaže torej še precejšen moralen uspeh, a temu nasproti tudi velik materialni neuspeh. Že na pokrajinski skupščini v Ptujju sem navajal vzroke temu neuspehu in naj jih danes zopet ponovim.

Dejstvo je, da se način nabiranja naročnikov mesečnikov ni obnesel. Zakaj ne?

1. Ker nam je večina nabiralcev javljala število naročnikov prepozno — že po ekspediciji lista ali nam jih pa sploh ni javila.

2. Ker je naše članstvo začelo že pri tretji številki popuščati na agitaciji za Zvonček, zlasti pa je odpovedal dober del nabiralcev med počitnicami in od septembra dalje, ko od več strani nismo prejeli nikakega naročila več.

3. Da nismo prišli pri upravi v zadrego, smo morali naklado listu le približno določevati, pri čemur smo včasih zadeli pravo število, včasih pa tudi ne.

4. Eden največjih vzrokov materialnemu neuspehu je pa tudi skrajno neredno plačevanje naročnine. Mnogo je med našim članstvom taktih, ki mislijo, da je že z naročilom 10 ali 15 izv. Zvončka vse opravljeno. Z naročilom pošlje majhen znesek na račun, za nadaljnjo poravnavo naročnine se pa ne briga. V tem pogledu nam nudijo Zvončkovi računni res žalostno sliko. Iz Zvončkovega računa za leto 1924. je razvidno, da so nam dolgovali naročniki ob sklepu upravnega leta 42.614 Din, od katerega zneska odpade na nabiralce, torej na naše članstvo 24.219,80 Din. In tega nismo mogli še do danes izterjati, kljub temu, da smo že ponovno terjali nekatero dolžnike po našem pravnem zastopniku. Take bridke izkušnje imamo pri izterjevanju. Je to hiba, ki meče senco na stanovsko čast in ponos našega stanu. Večno terjanje in opominjanje nam jemlje mnogo dragocenega časa, povzroča pa tudi visoke nepotrebne stroške v upravi. Plačevanje naročnine Zvončka je bilo v letu 1924. pod vsako kritiko ter še danes ni popolnoma v redu. Bilo je pa tudi leto 1924. poskusno leto za Zvonček in nam v finančnem oziru ni prineslo zaželjenega uspeha.

Poleg vseh okolnosti je pa povzročilo nes uspeh v tem letu tudi dejstvo, da je bil letnik 1924 izredno drag. Samo tisk lista je veljal 177.731 Din. Temu je bil vzrok prevelik obseg lista.

Ta letnik je namreč obsegal 20 tiskovnih pol, torej 2 poli nad proračunanim obsegom, kar nam je podražilo letnik za 18.000 Din.

Dalje nam je ostalo ob sklepu upravnega leta 260 letnikov v vrednosti 7800 Din. Poleg vsega drugega nam je pa še tiskarna naprtila na ta račun št. 11. in 12. iz leta 1923. — v znesku 16.594 Din. — Nemalo je podražila list tudi večkratna menjava ovitka, tako, da smo izdali za kličje neprimerno več kot je bilo v proračunu.

V svrhu boljšega pregleda naj podam v naslednjem sledečo sliko Zvončkovega stanja v letu 1924.:

Tisk lista 12 številke v 20 tiskov. pol 177.731.— Din
Številka 11. in 12. iz leta 1923. 16.594.— «
Tiskovine in naslovi 9.282.— «

Tiskarna je prejela na račun 203.607.— Din
ostanek dolga 105.508.50 «

Vzroki dolga so sledeči:
Naročniki so dolgovali 42.614.— Din
Vrednost zaloge 260 kompl. letnikov 7.800.— «
Nepopolni letniki 11.000.— «
Prekoračenja proračuna s prevelikim obsegom 18.000.— «
Račun 11. in 12. številke Zvončka iz l. 1923. 16.594.— «

skupaj 96.008.— Din
Ako primerjamo dolg 98.098.50 Din
z gornjimi postavkami 96.008.— «

nam ostane znesek 2.090.50 Din
ki so ga povzročili izdatki za kličje vsled večkratne menjave opreme lista.

Tako je torej nastal dolg na Zvončku v letu 1924. in ta se vleče v vseh naslednjih letih, ker se sudi prejšnjega leta vedno prenašajo na račun bodočega. Vzroke in hibe tega sem, upam, dovolj jasno označil in so neizpodbitni, ker slone

na dejstvih in dokazih v računih in mojih prejšnjih računskih poročilih. Bilo je neobhodno potrebno, da sem v uvodu svojega poročila posegel nekoliko nazaj, zato, da predložim račun za leto 1925. čim jasnejše.

Naj preidem sedaj k računu Zvončka za leto 1925. List se je tiskal v 7000 izvodih in je obsegal 18 1/2 tiskovnih pol, torej 3 1/2 tiskovne pole nad proračunanim obsegom.

Tisk lista glasom računa tiskarne je veljal 142.999.— Din
K temu saldo iz leta 1924. 98.098.50 «
Račun štirih številke za l. 1925./26. 46.655.— «
Tiskovine in drugo 2.927.— «

skupaj 290.679.50 Din
Naši prejemki so znašali v letu 1925.:
Saldo blagajne 1. jan. 1925 1.261.18 Din
Naročnina 175.763.24 «
Podpora Zvončku 1.990.— «
Izredno vplačilo 70.— «

skupaj 179.084.42 Din
Skupen račun Učiteljske tiskarne 290.679.50 Din
Na račun tiskarne 96.001.— «

ostanek dolga 194.678.50 Din
Za kritje tega dolga bi bilo:
Terjatve na naročnini 69.083.25 Din
Obračun uprave 17.500.— «
Vrednost zaloge 50.000.— «
Saldo blagajne 2.321.34 «
Saldo čekovnega računa 1.962.23 «

skupaj 140.866.82 Din
Račun bi znašal torej 194.678.50 Din
Kritja (po izterjanju naročnine in prodaje zaloge) 140.866.82 «

nepokrito 53.811.68 Din
Bilanca Zvončka nam nudijo sledečo sliko:
Aktiva:
Gotovina koncem leta 1925. 2.321.34 Din
Vloga na ček. zavodu 1.962.23 «
Račun knjižnih terjatev 69.083.25 «
Račun zaloge 50.000.— «
Naložba (obračun skupne uprave) 17.500.— «
Zaloga letnika 1926 46.655.— «

skupaj 187.521.82 Din
Pasiva:
Račun tiskarne za letnik 1925 148.023.50 Din
Račun tiskarne za letnik 1926 46.655.— «

skupaj 194.678.50 Din
Pasiva torej 194.678.50 Din
Aktiva 187.521.82 «
Izguba 7.156.68 Din
Taka je torej čista bilanca Zvončka za leto 1925. pod pogojem, da izterjamo vso dolžno naročnino in da prodamo zalogo starih letnikov. Potem bodo grehi letnika 1924 izbrisani in list bo postal vendar enkrat aktiven.

Primerjajmo sedaj gotove postavke tega poročila z onimi v revizijskem zapisniku. Ugotavljam, da ima Zvonček za svoja pasiva 194.678.50 Din sledeča kritja:
Terjatve na naročnini 69.083.25 Din
Naložba (obračun skup. upr.) 17.500.— «
Zaloga letnika 1926 46.655.— «
Račun zaloge 50.000.— «
Gotov. konc. l. 1925. 2.321.34 «
Saldo ček. računa 1925 1.962.23 « 187.521.82 «
izguba torej 7.156.68 Din

Postavke se torej povsem ujemajo takoj v mojem poročilu, letnem računu, bilanci in revizijskem zapisniku. V zadnjem je samo popraviti formalno napako. Račun štirih številke leta 1924. znaša namreč 46.655 Din, kar je popraviti med aktivni in pasivi. Rezultat je končno isti.

Iz navedenih številke je razvidno, da je bilo na naročnini koncem upravnega leta 1925 še ogromno dolga. Je pač tako, vedno stara pesem. Zvončkovi naročniki so najbolj nestalni in najslabši plačniki, pa naj bodo to šolski otroci ali pa tudi nabiralci. Dokler ne bomo teh navadili reda, tudi v računu Zvončka ne bodo nudili najboljše slike. Je to ena največjih hib, ki je ne moremo in ne moremo popolnoma odpraviti. V tekočem letu je sicer nekoliko boljše, kar naj vam dokazem s sledečimi številkami.
Za leto 1924. nam dolgujejo še 17.283.— Din
« 1925. « 25.297.50 «

skupaj 42.580.50 Din
Izterjali smo torej po novem letu starega dolga okroglo 27.000 Din. Ves ta dolg, zlasti onega iz leta 1925. bomo za vsako ceno izterjali. Uprava bo uporabila vsa dopustna sredstva, da pride do svojih pravic. Vprašanje nastane, kaj naj vse podvzamemo, da saniramo finančno stanje Zvončka. V tem oziru stavim sledeče predloge:
1. Uprava v potrebi vsa sredstva, da izterja pred izdajanjem bodočega letnika vso dolžno naročnino.
2. V svrhu kritja računov naj ponudi zalogo starih letnikov in kličjev v odkup Učiteljski tiskarni.
3. V bodoče naj se opustijo naročniki-mesečniki ter naj se smatra naročnikom samo take, ki se že v začetku izjavijo, da ostanejo celoletni naročniki. Na ta način bo mogoče upravi določiti trajno naklado lista. Mnogo lažje bo voditi pri takem postopanju evidenco nad naročniki in tudi ekspedicija lista se bo poenostavila.
4. Takoj ob naročilu lista mora vsak naročnik plačati vsaj četrtletno naročnino, sicer naj se ga ne smatra naročnikom.
5. Uredništvo naj se strogo drži v proračunu določenega obsega lista ter naj štedi tako pri opremi lista kakor tudi kvaliteti papirja. Ovitek lista naj se opusti.
6. Ker je Zvonček v breme bilanci poverjenstva, naj se razmislija o tem, če ne bi kazalo ponuditi Zvonček z vsemi aktivni in pasivi Učiteljski tiskarni v last.

Prejemki. Izdatki.

	Din	p		Din	p
1. Gotovina konc. l. 1925	2321	34	1. Račun tiskarne za letnik 1925	148023	50
2. Vloga čekov. zavodu	1962	23	2. Račun tiskarne za letnik 1926	46655	
3. Račun knjižn. terjatev	69083	25			
4. Račun zaloge	50000				
5. Naložba	17500				
6. Zaloga letnika 1926	46655				
7. Izguba	7156	68			
	194678	50		194678	50

Bilanca mladinskega lista „Zvonček“ za 31. dec. 1925.

Prejemki.		Izdatki.			
	Din	p		Din	p
1. Gotovina konc. l. 1925	2321	34	1. Račun tiskarne za letnik 1925	148023	50
2. Vloga čekov. zavodu	1962	23	2. Račun tiskarne za letnik 1926	46655	
3. Račun knjižn. terjatev	69083	25			
4. Račun zaloge	50000				
5. Naložba	17500				
6. Zaloga letnika 1926	46655				
7. Izguba	7156	68			
	194678	50		194678	50

Račun mladinskega lista „Zvonček“ za upr. l. 1925.

Prejemki.		Izdatki.			
	Din	p		Din	p
1. Saldo blagajne 1. l. 1925	1261	18	1. a) Upniki:		
2. Naročnina	175763	24	b) Učiteljska tiskarna	96001	
3. Podpora Zvončku	1990		c) Ostali upniki	30484	73
4. Izredno vplačilo	70		Upravni stroški:		
			a) Nagrade	21320	
			b) Poština	4547	31
			c) Ostali upravni stroški	4947	81
			Prehodna izplačila		17500
			Gotovina konc. l. 1925		2321
			Saldo ček. rač. 31. XII. 1925		1962
					23
					42

V Ljubljani, dne 31. decembra 1925.

Luka Jelenc l. r. poverjenik.

Bogomir Fegic l. r. blagajnik.

Pregledali in našli v redu.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1926.

J. Rajšp l. r.

V. Zupančič l. r.

Fr. Luznar l. r.

Vestnik upokojenec.

—up. Pri občnem zboru »Društva upokojenega učiteljstva za Slovenijo v Ljubljani« 3. t. m. so se društvena pravila v toliko sorenjeni da bo v bodoče znašala posmrtnina tolikokrat po 5 Din, kolikor bo takrat štel družstvo članov. Sedaj jih je že 319. Vsak član pa bo plačal pri prvem smrtnem slučaju v letu 5 Din za upravne stroške 5 Din pa za rezervni sklad. Načelnika, ki bo tudi blagajnik, bomo volili v bodoče z listki, ostale odbornike in namestnike pa po starem običaju. Od novih odbornih osebno neznanih prišlo je odbor po svoji previdnosti zahteval zdravniški certifikat. V odbor sta bila poleg starih članov izvoljena tovariša L. Štarny in F. Kozjak. —k.

Učiteljski pravnik.

—§ Katerim upokojenecem pripada 15% pri 32. službenih letih? K tozadevni zadnji naši notici moramo pripomniti, da pripada 15% pri 32 letih vsem, ki so bili upokojeni do 1. avgusta 1925, kdor je bil upokojen po tem datumu, mu ne pripade 15% po zakonu o dvanajstih letih za avgust-november 1925 in po finančnem zakonu 1926/27. — Pravkar smo prejeli avtentično vest da je Glavna Kontrola osporila v obče 15% pri 32 letih, in da se je temu naziranj pridružil v konkretnem slučaju Državni Svet ter odločil da 15% pripade le onim, ki imajo efekt 35 let službe.

—§ Učiteljski pravnik. V številki 25. »Učit. Tov. čitamo notico: »Kdo je upravičen razpolagati s prostori v šolskem poslopiu, ki niso namenjeni v učne svrhe?« Odgovor: Vedno lastnik šole in t. i. krajni šolski svet oziroma lahko občina če je nanjo prepisana lastninska pravica. To nazirame je napačno 1. ker krajni šolski svet nikdar ni bil lastnik šolskega poslopija in zemljišča, temveč šola sama kot taka ali 2. kvečiemu šolska občina. To nam raziasni naslednji odlok e kr. štaj. dež. šol. sveta Gradec 19. novembra 1905 št. 13.081 (glei Končnik 3. zvez. šte. 87) in ki se glasi: Grundbücherliche Eintragung der Schulgebäude. Das k. k. Ministerium für Kultur und Unterricht hat mit dem Erlasse vom 27. Oktober 1905. Z. 13.378 anläßlich einer ihm zur Kenntnis gebrachten Anfrage eines Bezirksschulrates Steiermarks betreffs der Art und Weise der grundbücherlichen Eintragung der Schulgebäude und Schulgrundstücke eröffnet, daß insoferne nicht spezielle Umstände eine Ausnahme begründen, die öffentliche Volksschule selbst als Eigentümer der Schulgebäude und Schulgrundstücke angesehen und demnach auch im Grundbuche das Eigentum daran zu Gunsten der Schule als solcher einzutragen ist. Insoferne jedoch in einzelnen Fällen die derartige Ordnung der Eigentumszurechnung nicht zu erzielen ist, obwaltet kein Anstand, daß das Eigentum an den besagten Objekten statt zu Gunsten der Volksschule zu Gunsten der Schulgemeinde, womöglich mit dem Beisatze »namens der öffentlichen Volksschule in ...« eingetragen werde. Hievon ist V tem smislu bo torej treba te naslove v zemljiški knjigi in v parcelnem zapisniku pri določenih občinah popraviti. —Luš.

Splošne vesti.

— Legitamacije delegatom za pokrajinsko skupščino smo razposlali na predsedniške okrajnih učiteljskih društev.

— Sreskim šolskim nadzornikom ljublianske oblasti. Za vzpored ob priliki pokrajinske skupščine določenega sestanka nisem prejel nikakega konkretnege predloga. Ta molk me utruje v pričajanju da ne pričakujete od omenjenega sestanka pomembnega rezultata oodnosno koristi, dasiavno naše pravne recte brezpravne razmere naravnost kriče po potrebi ponovnega temelitega razgovora. V nastopnem navajam odgovor, ki sem ga dobil od avtentične strani glede uspeha spomenice zadevajoče težko pričakovano ureditev našega gmotnega vprašanja: »To vlogo (spomenico) sem dobil ali posvetovati se moramo s šefom ekon. odseka: vsekakor mora iti s potnimi računi. Tudi rešitev min. prosvete bo v tem smislu. Kredit je tu po part. 326. paz. 1 in 2 budžet min. prosvete.« — Torej tolažba je tu, kdai bo pa denar je drugo vprašanje. — Ljubla na 5. julija 1926 — Kosec.

— Reformno šolstvo vedno lačje posega v naše delovanje. Vendar se bavitmo do večini bolj s teoretskim razpravam, namesto da bi je praktično preizkušali. Da zadobi teorija trdna tla, vpletimo s prihodnim šolskim letom v prvih razredih delavni pouk. Na ta način si bomo ustvarili bazo za naše nadaljnje delovanje. Bodi radovliško učiteljstvo tisto, ki bo z energično odločitvijo gladno modernemu pouku pot. Uspeh ne bo izostal. Načela: »od otroka dalje« samodelavnost otroška doživljanja, domorodni stvarni pouk, ne morejo varati. O tem sem se do dobra uveril, saj sem zadnje leto poučeval v svojem razredu v smislu delavnege pouka. Pozivam svoje tovariše(ce) naj premišlujejo svoj predavani, zadnji moj referat in demonstracijo z otroki potom katere sem pokazal novo obliko pouka drvo nedeljo meseca septembra pa se zberemo na Jesenicah, da se o pouku v prvem razredu natučno pogovorimo. Do tedaj bom predložil učne načrte, obenem na poročal o gojitvi novih metod v modernih državah, kjer bom te počitnice proučeval šolstvo s pridnimi hospitacijami. Naj bo prihodnje leto plodovito leto, ki nam prinese močen razmah šolstva za katerega ima marsikdo hrenenjeje ki na se še ni moglo razviti. — Do napovedanege sestanka sem vsakomur rade volje na razpolago. — Leo Pibovec.

— Za študije o sistematiki in geografski razpostranjenosti naših mehkužcev potrebujem večje množine vseh vrst polžev in školjk iz raznih krajev Jugoslavije. Prosim vse gg ki bi mi hoteli iti pri tem na roko da mi nabrano gradivo pošlijejo proti povrnitvi stroškov in primerni nagradi na naslov: Dr. L. Kušcer. Kraji gimnazija Navodla za zbiratelje so izšla v »Učit. Tovarišu«. Pošiljke kot vzorci teže 1/2 kg.

— Glede praznovanja 25-letnice maturo v Celju sporočam, da se je do danes oglašil samo eden in še ta je mnenja da čas ob priliki skupščine ni prikladen zlasti letos. Ob sestanku hočemo posvetiti čiste trenutke sebi in svojim mladostnim spominom. To bi pa bilo ob tej priliki izključeno, ali vsaj zelo težko. Zdi se mi, da ima prav. Torej na preložimo! Kolikor na nas pride v Celje, se na dokumento takrat kle in kdai se sestanemo. Srebrna poroka pa nikakor ne sme iti tih mimo nas. — Hren.

— **Tovariši članici**, ki poznajo turo Luče, Korošica, Ojstrica, Planjava Kamniško sedlo in bi se hoteli te ture udeležiti takoj po pokrajinski skupščini v Celju, naj se mi čimprej javijo — Vilko Mazi, gluho nemnica, Ljubljana.

— **Popravek**, Relief, ki smo ga zadnjič omenili, ne stane 6000, ampak samo 600 Din (šest sto dinarjev), katero napako je napravil tiskarski škrat.

— **Poljoprivredni glasnik**, Izšla je junjska številka te revije, ki je posvečena izključno Sloveniji in nosi tudi podnaslov »Slovenačka sveska«. V tej številki je natančno opisan razvoj našega narodnega gospodarstva. Vsebinska te številke obsega sledeče članke: Ing. Petkovšek: Zemljoradnja onsez in onštati ekonomski značaj v Sloveniji, Petriček: Hmeljarstvo v Sloveniji, Prijol: Vočarstvo v Slovenski Nadaljnji članki opisujejo vinogradništvo, živinorejo, planšarstvo, mlekarstvo, konjarstvo itd. Ker prinaša ta glasnik obravnavo o vseh panogah našega narodnega gospodarstva ga toplo priporočamo. Naroča se Novi Sad, Železniška ul. br. 20.

— **Članstvu okrajnega učiteljskega društva za ljubljansko okolico** Potrjujem da sva s tov. Šmajdkom vložila protest (ugovor) proti pravilnosti izvolitve odbora našega društva in to tako, ki ko sva dobila pravila od društva (po petih mesecih!) Tov. Šmajdek je na dan volitve hrupno (!) zahteval pravila, katerih pa odbor ni imel »pri rokah«, pozneje jih je iskal pri poverjeništvu UJU (Jelenc Dimnik) a tam jih niso imeli. Šele junija t. l. je prinesel tajnik društva tovarišu Šmajdku pravila, na podlagi katerih sva vložila ugovor. Tovariš predsednik se zato lahko čudi, da se šele po tolikih mesecih vložil ugovor, ker poprej ni bilo dobiti pravil. Kaj je poverljivi volitveni listek, to bo določila druga instanca in na podlagi tega določila bo ugovor veljaven ali ne. Na ostale besede tovariša predsednika ne reagiram. — Šmajdek l. r. Germek l. r.

— **Popravek k proračunu** Pri poročilu o proračunu je nastala majhna napaka ker se pri ponovni korekturi ni upošteval popravek številke na rokopisu. Pri postavki »Učiteljski Tovariš« se ima glasiti postavka 2135 članov à 22,53 v skupnem znesku 48.191, 55 Din ter bi bilo potem skupni prejemki za račun »Učit. Tovariša« za 64.05 Din višji.

— **Zlati jubilej mature leta 1876**, obhajajo ta mesec od bivših 12 učiteljskihnikov (7 Slov., 5 Nem.) prvega četrtga letnika v Mariboru še danes že upokojeni nadučitelji Slovenci: Dominkuš Jurij v Št. Petru pri Radgoni, Paulšek Ivan v Račiem, Živko Avguštin v Slivnici pri Mariboru in Nemci: Simchen Gustav, Wachschütz Fr., Weklitsch Karl. Umrli pa so Slovenci: Dobnik Jožef na Ponikvi, Meiovšek Konrad v Reki, Vreča Miha v Negovi, Wračko Ernest v Št. Jerneju in Nemca Allitsch August in Wadacher Alojzij v Mariboru. Preostalim slovenskim učiteljem monirjem čestitamo!

— **Umrli** je v Konjicah ga. M. Schellova, soproga bivšega oblasnega šolskega nadzornika Henrika Schella, v Ljubljani pa ga. A. Horvatova soproga tov. Rudolfa Horvata star. in mati tov. Rudolfa Horvata, učitelja v Škofji Loki. — Obema prizadetima rodovinama naše sožalje!

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

— **Napredovanja**, V 3. grupi II. kategorije so pomaknjeni: **Roza Irzolič Ormož**, **Marica Cimperman** Smartno pri Paki, **Ana Lazar Mengeš**, **Marija Prjštov-Čuk Vič**, **Danica Lederhas** v Zagorju, **Amalija Punčuh** v Gor. Logatcu. — V 4. grupi II. kategorije **Miroslav Počkal** v Ksaveriji, **Leonoldina Počkal** v Ksaveriji, **Milena Konečnik** Gornji grad, **Ela Herzog Vučič** vas, **Gabrijela Culinik** Reka pri Hočah, **Josip Makovec** v Devici Mariji v Polju, **Alfonz Inkret** Preddvor, **Slobodan Živojinović** v Bojancih.

Polemika.

»**KLUB PRISSELJENIH UČITELJEV**«. Tov. Ribičič se vedno vztraja pri svojem klubu »priseljenih« učiteljev iz razlogov, kakor ga jaz razumem da bo de klub izposloval priseljenim učiteljem službe in državljanske pravice. Ne morem verjeti njegovim navedenim, da si bo klub pridobil tako avtoriteto pred oblastmi.

Vztrajam pri svojem mnenju, da je tudi v tem oziru klub nepotreben in odveč in celo škodljiv, ker imamo svojo stanovsko organizacijo, katere dolžnost je zavzeti se za priseljene učitelje in prepričan sem, da bo v tem oziru organizacija imela večje in pozitivnejše uspehe nego klub, ki bi životalil od slučaja do slučaja. In če bi imel klub samo to nalogo, zakaj neki naj tvori kader tega kluba samo priseljeno učiteljstvo?

Zakaj tako omalovaževanje ostalega učiteljskega, ki slučajno ne spada med »priseljene« učitelje? Ali smo opravičljivi, da dvomimo nad njih »velikodušnostjo«?

Prepričan sem, da je malo takih med tuierodnimi tovariši, ki ne bi privoščili svojemu tovarišu onstran meje službe in drž. pravic v tej državi. In vendar to učiteljstvo tvori svojo stanovsko organizacijo, in organizacija kot taka je moralno prisiljena nuditi pomoč v vsakem oziru.

Saj nismo stvorili organizacije radi lepšega, temveč da pomagamo vsakemu v njeno stroko spadajočemu članu v pravnem, moralnem in če treba tudi v materialnem oziru katere delokrog ne sme

nehati ob državni meji in ob državljanstvu SHS.

Moremo si le misliti da bi zamogel klub tudi v tem oziru nadomeščati organizacijo, v kateri so poleg »priseljenih« učiteljev tudi ostali člani vseh pokrajnih držav, ki na znotraj in zunaj reprezentirajo moč, kakršne ne poseduje sedaj nobena slična organizacija v državi.

S to polemiko se pred javnostjo le smešimo, ker si nismo še na jasnem, zakaj neki imamo stanovsko organizacijo. Radi tega zaključim od moje strani debato o tem nesrečnem »klubu priseljenih učiteljev« in vztrajam pri strogo strokovni stanovski organizaciji brez vsakih priveskov, dasiravno sem za svojo osebo prepričan, da **ravno razni klubi in njih propagatorji bodo glavna ovira udeležitvi enotne strokovne stanovske organizacije UJU, kar nam bo pokazala najbližja bodočnost.**

Več smisla ter razuma za ustvaritev tako željene enotne strokovne, stanovske organizacije bi bilo na mestu ravno v sedanjih dobi v dobi revolucije v naših vrstah. Korakati moramo k enotnemu cilju. **Josip Macarol.**

Iz seje ožjega sosveta Pov. UJU Ljubljana.

— **pov. Seja eksekutive sosveta UJU — poverjeništvu Ljubljana dne 5. julija 1926.**

Navzoči so bili: **Gnus Dimnik**, **Fegic**, **Lapaine** in **Rus**.

Poverjenik tov. **Gnus** otvoril sejo, ki jo je moral sklicati vsled sklepa ožjega sosveta z dne 16. junija t. l. Prečita zapisnik nadzornega odbora z dne 27. junija ter ga da na razpravo. Napravili so se po stvarni in temeljiti debati sledeči sklepi:

1. Bivšega poverjenika g. **Luko Jelenc**a je pisмено pozvati, da podpiše račune za upravno leto 1925.

2. Račune poverjeništvu za leto 1926, in »Zvončka« za l. 1925/26 pregleda na seji ožjega sosveta dne 16. junija določen odsek, sestoeč iz tovarišev **Gruha Keclia** in **Kobala O** tem je obvestiti tudi tov. **Luznarja**.

3. Tov. **Knafliču** odgovorimo na njegov pismo. Predlog o proglašenju (deklaraciji) pa izročimo stanovsko-političnemu

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

na redni občni zbor društva »Učit. Samopomoč«, ki se bo vršil v nedeljo, dne 18. julija 1926 ob 1/2 8. uri zjutraj v veliki dvorani »Narodnega doma« v Celju s sledečim vzporedom:

1. Načelnikovo poročilo za zadnje poslovno dobo.
2. Poročilo računskih pregledovalcev.
3. Samostojni predlogi
4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
5. Slučamosti.

Udeležite se ga v velikem številu!

Odbor.

Opomba: Ako ob 1/2 8. uri sklicani zbor ne bi bil sklepen, se otvori pol ure pozneje drugi, ki je sklepen pri vsakem številu (§ 12. a). Samostojne predloge je poslati do 10. julija 1926 Učiteljski Samopomoči v Ljubljani.

UČITELJSKA SAMOPOMOČ — OTROŠKO ZAVAROVANJE.

V. Zaključek zavarovalne dobe.

1. Zavarovanje preneha z dovršenim 21. letom. Vsako vplačevanje članskih prispevkov se s tem dnem ustavi, preneha pa tudi vsaka obveznost za izplačilo posmrtnine. Starši so si zavarovali za slučaj smrti svojih otrok denarno podporo za dobo od 6. do 21. leta.

2. Zavarovanje preneha s smrtjo ali z dovršenim 21. letom, v zadnjem slučaju se zavarovancu, oziroma staršem njegovim izplača odpravnina (dota). Odpravnina je lahko prav toliko kot posmrtnina, lahko pa manjši ali večji znesek. Člani bi plačali odpravnino s članskim prispevkom.

Če se uvede to zadnje (V. 2.) zavarovanje, bo vplačilo seveda večje. Poza biti pa ne smemo, da se z zavarovanjem po V. 1. dobi denarna podpora le tedaj, če umrje zavarovani otrok v tem ko se pod V. 2. izplača posmrtnina roditeljem ob smrti zavarovančevih. Če zavarovanec 21. leto doživi, pa se njemu samemu izroči odpravnina.

mu odseku, ki ga tvorita poleg drugih tudi tov. **Knaflič** in **Šumer**.

4. Društva, ki so dolžna na članarini čez 400 Din, nimaio pravice udeležiti se (učestvovati) skupščine. (Člen 29. pravil UJU). Predsednike in blagajnike teh društev je takoj pisмено opomniti, naj poravnajo obveznosti. Ako nimaio denarja naj za ta čas najameio potrebni znesek.

Ker pet društev še ni poravnalo svojih obveznosti, je smatrala eksekutiva **sozlasno za konsekventno da niti člani ožjega sosveta, ne šriega, ne delegati in ne člani odsekov ki pripadajo tem društvom, nimaio pravice udeležbe na skupščini**. Člani teh društev ne dobe legitimacij. Pravila moramo strogo izvajati.

6. Da se izognemo morebitnemu nesporazumljenju in ker nekatera društva še niso poravnala svojih obveznosti, je predlagal tov. **Rus**, da za letos opustimo objavo delegatov.

Odpravnino lahko imenujemo dota, ker bi prav s tem zneskom marsikak oče z vsem potrebnim opremil svojo hčer — nevesto. Ko naraste število vpisanih otrok na 1000—2000, bo odpravnina že lep znesek.

VI. Članski plačila.

1. Člani vplačujejo prispevke samo za smrtne slučaje. Tako postopa zdaj Učit. Samopomoč.

2. Člani plačujejo prispevke za smrtne slučaje in za odpravnino za tiste, ki so dovršili 21. leto.

V obeh slučajih plača priglšenec pri sprejemu sprejemne pristojbine.

VII. Odmera članskega prispevka.

Članski prispevek za smrtne slučaje kot za odpravnino naj bo primeren. Nizki prispevki dajo nizko posmrtnino, s visokimi prispevki pa pride marsikak plačnik v zadrego. Prispevek naj bi bil od 3 do 5 Din. Članski prispevek se določi v pravih kot a) stalen, določen znesek, b) določi ga vsakokratni redni (fizredni) občni zbor ali c) določi ga od časa do časa društveni odbor. Po mojem mnenju bi bil prvi način najbolj priporočljiv.

VIII. Posmrtnina (obsmrtnina).

Posmrtnina (obsmrtnina, denarno podporo) dobim, če število članov vpisanih (zavarovanih) otrok pomnožim s članskim prispevkom. Na pravi način izplačuje posmrtnino Učit. Samopomoč. Račun je jasen in priprost za člane kot za društveno upravo.

IX. Posmrtnina. — Odpravnina.

Kdaj se nakaže posmrtnina in kdaj odpravnina? Ker se mi zdi odgovor na to vprašanje zelo važen navedem v ti točki več primerov, po katerih bi se izvedla nakazila denarnih podpor, ne da bi člane preveč obremenili, zavarovanci oziroma starši bi pa vendar le prišli do posmrtnine, odnosno odpravnine.

1. Posmrtnina se izplača za vsakega umrlega člana, odpravnina pa zavarovancu z dovršenim 21. letom: oboje brez ozira na čas pristopa

(sprejema). Ta postopek bi bil najenostavnejši in za društveno poslovanje najlažji. Ima na to hibo, da težko obremenjuje društveno blagajno, oziroma vplačevalce-člane. Izkoriščevalci (dobimo jih povsod!) bi vpisali le slabotne in boleljne otroke (za posmrtnino), zdrave otroke pa šele v zadnjih letih (zaradi odpravnine). Iz navedenih vzrokov bi ta način zavarovanja ne bil priporočljiv.

2. Ker do zdaj ni bilo takega zavarovanja, se za prehodno dobo vzame izplačilo podpor pod I. in sicer:

a) posmrtnina se izplača ob smrti, če je bil zavarovaneec nad pol leta od priglšitve vpisan v društvu;

b) odpravnina le, če zavarovaneec ob času priglšitve ni dovršil 18. leta. Starostna doba 18 let velja le za prvo leto po ustanovitvi novega oddelka, na to se skozi sedem let znižuje vsakokrat za eno leto. Čez 8 let po ustanovitvi bi bili upravičenci za odpravnino le oni člani, ki so vstopili (ali bodo vstopili) v društvo v starostni dobi pod 11. letom. Za zavarovance v starostni dobi od 6. do 11. leta se izplačuje odpravnina v vsakem slučaju.

3. Za lažje umevanje vzamem članski prispevek (ob smrti ali dožitju 21. leta) 5 Din. Izplačilo odpravnine se razdeli na štiri razrede. Odpravnino preime zavarovaneec z dovršenim 21. letom, če se vpiše:

I. razred: v dobi od 6. do 11. leta (5 let) 5krat število članov.

II. razred: v dobi od 11. do 15. leta (4 leta) 3krat število članov.

III. razred: v dobi od 15. do 18. leta (3 leta) 2krat število članov.

IV. razred: v dobi od 18. do 20. leta (2 leti) 1krat število članov.

V zadnjem letu (od 20 do 21. leta) vpisani član a) ne preime odpravnine ali b) se v ti starostni dobi ne spreime v društvo.

4. Če zavarovaneec izstoji ali je bil zaradi nerednega vplačevanja članskih prispevkov izključen pred 21. letom, zgubi pravico do posmrtnine, oziroma odpravnine. Vplačani znesek se mu ne vrnejo.

5. Če umrje oče (očem), plačuje članske prispevke za zavarovanca mati (mačeha) ali obratno. Če umrjeta oba roditelja (ali očem in mačeha) in ostanejo otroci brez zasebnega premoženja, dobi zavarovaneec(noi) odpravnino po 3. I. do IV. Plačevanje članskih prispevkov preneha.

X. Pogoji za sprejem.

Vsak priglšenec, ki prosi za sprejem mora biti zdrav. Če umrje zavarovaneec prej kot v pol leta od dne priglšitve, se ne izplača posmrtnina zani za boleljne otroke (ietika itd.) se zahteva zdravniško izjavo. Od staršev se zahteva za sprejem njih otrok primerno izjavo.

XI. Sprejemne pristojbine.

Ob sprejemu bi priporočal sledeče sprejemne pristojbine: a) vpisnina 10 Din, b) rezervni fond 2 Din, c) upravlna 2 Din, d) poštnina 2 Din, e) pravila 1 Din in e) za prvi smrtni slučaj ali prvo odpravnino 5 Din; skupaj 17 Din in en članski prispevek.

Vpisani člani plačujejo članski prispevek za smrtne slučaje, oziroma odpravnino, letno enkrat pa znesek za rezervni fond in upravlnino. Navedeni zneski služijo le za primer, odloča naj o tem občni zbor. Ta razporedba v pravih lahko odpade, če se sklene da določa sprejemne pristojbine za vsako leto (ali več let) v naprej društveni odbor ali občni zbor.

XII. Dodatek.

Točka V., VI., VII., IX. in XI. vsebujejo po več medsebojno si nasprotujočih nasvetov, katere se mora v pravih izravnati. Pravila za otroški oddelek — ki naj bi bila le dodatek k pravilom Učiteljske Samopomoči — naj sestavi društveni odbor, izredni občni zbor naj jih pa pregleda, popravi in spreime. Letošnji občni zbor (18. julija 1926 v Celju) naj se v glavnem izreče ali naj se upele podporno društvo za otroke ali ne.

Vabilo k sodelovanju.

Tu sem navedel nekaj točk, po katerih bi se dal osnovati novi podporni odsek Učit. Samopomoči, to je za otroke društvenih članov. Nikakor si ne domišlim, da bi bile prav te točke tiste, po katerih bi se to zavarovanje moralo izvesti. Vsa zadeva zahteva tehtnega razmišljanja v mnogih točkah utemeljenih za- in protiugovorov predno se do dobrega razčisti in izlušči najbolje.